

Sygn. akt I C 668/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Radosław Jeznach

Protokolant: protokolant Sebastian Różalski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 września 2019 r. w Płocku

sprawy z powództwa (...) BANK (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko L. G. (1), W. G. (1) i U. W.

o zapłatę

1. utrzymuje w całości w mocy nakaz zapłaty z dnia 09 sierpnia 2018 r. w sprawie sygn. akt I Nc 186/18;
2. zasądza od pozwanych L. G. (1), W. G. (1) i U. W. solidarnie na rzecz powoda (...) BANK (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 7 800 zł (siedem tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu – ponad kwotę zasądzoną w nakazie zapłaty z dnia 09 sierpnia 2018 r. w sprawie sygn. akt I Nc 186/18;
3. przyznaje na rzecz radcy prawnego M. K. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną z urzędu na rzecz pozwanych L. G. (1) i W. G. (1) w kwocie 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) powiększonej o 23% podatku od towarów i usług, którą to kwotę wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku.

sędzia Radosław Jeznach

Sygn. akt I C 668/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 12 czerwca 2018 r. (korespondencja nadana drogą pocztową wpłynęła do Sądu Okręgowego w Płocku w dniu 13 czerwca 2018 r.) powód Bank (...) Spółka Akcyjna we W. wniósł o wydanie przeciwko pozwany L. G. (1), W. G. (1) i U. W. nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, zobowiązującego solidarnie pozwanych do zapłaty na rzecz powoda kwoty 3 650 629,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 2 874,061,59 zł od dnia 27 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 776 567,79 zł od dnia 01 lutego 2018 r. do dnia zapłaty a także kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona pozwem wierzytelność powstała w wyniku zawarcia w dniu 14 października 2008 r. przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością umowy o kredyt obrotowy nr (...) – na podstawie której (...) udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 7 100 000 zł; dodatkowo w tym samym dniu została zawarta odrębna umowa o udzielenie linii gwarancyjnej nr (...). Celem zabezpieczenia roszczenia umowy kredytowej doszło do wystawienia weksla in blanco poręczonego przez pozwanych – podobnie zabezpieczono roszczenia z umowy o udzielenie linii gwarancyjnej. Powód podniósł, iż w ramach zawartych umów spółka (...) otrzymała określone w umowach kwoty pieniężne do dyspozycji – jednak nie dotrzymała obowiązku spłaty

należności zgodnie z harmonogramem określonym w umowach; wobec braku spłaty zobowiązania powód wypełnił pozostające w jego posiadaniu weksle oraz wezwał do ich wykupu pozwanych jako poręczycieli wekslowych, jednak w terminie wskazanym w wezwaniu pozwani nie dokonali płatności. Powód wskazał, że przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzone jest postępowanie upadłościowe.

Zarządzeniem z dnia 28 czerwca 2018 r. zwrócono pozew na podstawie art. 130² § 1 kpc w związku z nieuiszczeniem opłaty stosunkowej przez powoda reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika. Odpis zarządzenia o zwrocie pozwu doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 03 lipca 2018 r. – w dniu 10 lipca 2018 r. uiszczona została opłata od pozwu w kwocie przekraczającej należność.

Nakazem zapłaty z dnia 09 sierpnia 2018 r. w sprawie sygn. akt I Nc 186/18 – wydanym w postępowaniu nakazowym na podstawie weksła Sąd Okręgowy w Płocku nakazał pozwanym L. G. (1), W. G. (1) i U. W., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda BANK (...) Spółka Akcyjna we W. kwotę 3 650 629,38 zł (trzy miliony sześćset pięćdziesiąt tysięcy sześćset dwadzieścia dziewięć złotych trzydzieści osiem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od następujących kwot :

- od kwoty 2 874 061,59 zł (dwa miliony osiemset siedemdziesiąt cztery tysiące sześćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 27 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty

- od kwoty 776 567,79 zł (siedemset siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 01 lutego 2018 r. do dnia zapłaty

oraz kwotę 32 200,00 zł (trzydzieści dwa tysiące dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie zarzuty; w komparycji nakazu zapłaty wskazano, iż sprawa rozpoznana została na skutek pozwu wniesionego w dniu 10 lipca 2018 r. przez BANK (...) Spółka Akcyjna we W..

W zarzutach przeciwko nakazowi zapłaty z dnia 07 września 2018 r. pozwana U. W. wniosła o uchylenie nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia w związku z wniesieniem pozwu w dniu 10 lipca 2018 r. i wymagalnością roszczenia z tytułu umowy kredytowej z dniem 14 czerwca 2015 r. i z roszczenia z tytułu linii gwarancyjnej z dniem 29 kwietnia 2015 r.

W zarzutach przeciwko nakazowi zapłaty z dnia 07 września 2018 r. pozwani W. G. (1) i L. G. (1) wnieśli o uchylenie nakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa, podnosząc zarzut przedawnienia roszczeń w związku z wniesieniem pozwu w dniu 10 lipca 2018 r. i wymagalnością roszczenia z tytułu umowy kredytowej z dniem 14 czerwca 2015 r. i z roszczenia z tytułu linii gwarancyjnej z dniem 29 kwietnia 2015 r. Pozwani oświadczyli, iż niezależnie od podniesionego zarzutu przedawnienia kwestionują roszczenie co do zasady i co do wysokości wskazując nadto, iż w stosunku do (...) Sp. z o.o. wszczęte zostało postępowanie upadłościowe. Stanowisko procesowe pozwanych wyrażone w zarzutach przeciwko nakazowi zapłaty zostało podtrzymane w piśmie procesowym pełnomocnika pozwanych z dnia 13 czerwca 2019 r.

W piśmie procesowym z dnia 05 września 2019 r. powód podtrzymał stanowisko zajęte w pozwie, wnosząc o nieuwzględnianie podniesionych przez pozwanych zarzutów. W piśmie wskazano w szczególności, iż załączone do pozwu weksle wypełnione zostały przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podstawowego zabezpieczonego wekslowo.(tj. w styczniu 2018 r.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

(...) BANK Spółka Akcyjna w W. zawarł w dniu 14 października 2008 r. z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. umowę o kredyt obrotowy nr (...) – na podstawie której bank udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 7 100 000 zł; dodatkowo w tym samym dniu została zawarta odrębna umowa o udzielenie linii gwarancyjnej nr (...) – na podstawie której bank otworzył zleceniodawcy linię gwarancyjną w kwocie 4 900 000 zł (umowy z aneksami k. 35-127, 130-234, ogólne warunki finansowania działalności gospodarczej k. 421-427). Jako jedną z

form zabezpieczenia wykonania zobowiązań z obydwu umów strony przewidziały weksel in blanco z wystawienia kredytobiorcy - celem zabezpieczenia roszczenia z umowy kredytowej miało dojść do wystawienia przez kredytobiorcę (§5 umowy kredytowej, punkt 10] podpunkt 8] szczegółowych warunków udzielenie kredytu – k. 75, §7 umowy o udzielenie linii gwarancyjnej) weksla in blanco poręczonego przez L. G. (1), W. G. (1) i U. W. – podobnie zabezpieczono roszczenia z umowy o udzielenie linii gwarancyjnej. W dniu 30 września 2014 r. poręczyciele wekslowi podpisali deklaracje wekslowe, zgodnie z którymi udzielili poręczenia za dłużnika (...) Sp. z o.o. w związku z zobowiązaniami wynikającymi z umowy linii gwarancyjnej (deklaracje k. 10-15).

W dniu 19 lipca 2013 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. przedstawił (...) dwa weksle własne in blanco jako zabezpieczenie roszczeń z tytułu umów o udzielenie linii gwarancyjnej oraz kredytu obrotowego – w pismach przewodnich wskazano, iż wierzyciel ma prawo wypełnić weksle w każdym czasie w przypadku niedotrzymania terminu spłaty zabezpieczonej wierzytelności na sumę odpowiadającą kwocie zadłużenia z tytułu wypłaconej gwarancji i sumy kredytu wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami, a także opatrzyć weksle datą płatności i klauzulą „bez protestu”. Pisma przewodnie podpisane zostały także przez poręczycieli wekslowych L. G. (1), W. G. (1) i U. W. – poręczyciele wyrazili zgodę na treść złożonych deklaracji wekslowych (k. 29-34).

W ramach zawartych umów spółka (...) otrzymała określone w umowach kwoty pieniężne do dyspozycji – jednak nie dotrzymano obowiązku spłaty należności zgodnie z harmonogramem określonym w umowach (wydruki bankowe i historia rachunku bankowego k. 428-669).

Pismem z dnia 21 kwietnia 2015 r. (...) skierowanym do (...) Sp. z o.o. poinformował o wpłynięciu gwarancji oraz wypłaceniu w dniu 28 kwietnia 2015 r. z tego tytułu kwoty 500 000 zł (k. 281, 282).

Pismem z dnia 11 maja 2015 r. (...) SA wypowiedział umowę o kredyt obrotowy, wzywając (...) Sp. z o.o. do zapłaty kwoty zadłużenia w wysokości łącznie 5 716 313,09 zł (k. 128-129); pismo doręczono w dniu 15 maja 2015 r.

W dniu 11 sierpnia 2017 r. (...) SA we W. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) stwierdzający istnienie wymagalnej wierzytelności w stosunku do (...) Sp. z o.o. z tytułu umowy o udzielenie linii gwarancyjnej w łącznej kwocie 751 321,17 zł, w tym kapitał 641 234,58 zł, odsetki 106 730,42 zł i prowizje 3 356,17 zł (k. 17).

W dniu 17 sierpnia 2017 r. (...) SA we W. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) stwierdzający istnienie wymagalnej wierzytelności w stosunku do (...) Sp. z o.o. z tytułu umowy o kredyt obrotowy w łącznej kwocie 3 693 694,28 zł, w tym kapitał 3 209 694,71 zł i odsetki 483 999,57 zł (k. 16).

Wobec braku spłaty zobowiązania (...) SA wypełnił wystawione w dniu 19 lipca 2013 r. pozostające w jego posiadaniu dwa weksle własne : pierwszy na kwotę 2 874 061,59 zł płatny w terminie do 26 stycznia 2018 r. oraz drugi na kwotę 776 567,79 zł płatny w terminie do 31 stycznia 2018 r. (kopie weksli k. 8 i 9), wzywając do ich wykupu poręczycieli wekslowych - w terminie wskazanym w wezwaniu poręczyciele wekslowi nie dokonali płatności. Pismami z dnia 05 stycznia 2018 r. (...) SA wezwał L. G. (1), W. G. (1) i U. W. do wykupienia wypełnionego weksla w związku z poręczeniem udzielonym co do kredytu obrotowego nr (...) i zapłaty kwoty wekslowej 2 874 061,59 zł w terminie do 26 stycznia 2018 r.; do wezwań załączono kopie weksla (k. 18-23). Pismami z dnia 10 stycznia 2018 r. (...) SA wezwał L. G. (1), W. G. (1) i U. W. do wykupienia wypełnionego weksla w związku z poręczeniem udzielonym co do linii gwarancyjnej nr (...) i zapłaty kwoty wekslowej 776 567,79 zł w terminie do 31 stycznia 2018 r.; do wezwań załączono kopie weksla (k. 24-28).

W pismach z 20 stycznia 2018 r., 26 stycznia 2018 r. i 30 stycznia 2018 r., poręczyciele wekslowi w odpowiedzi na wezwania do wykupu weksli wnieśli o wstrzymanie wykupu weksli w związku z pozostający w toku postępowaniem upadłościowym spółki (...), oświadczając ponadto, iż odmawiają wykupienia weksli kwestionując wysokość kwoty wekslowej (k. 235-239). W prowadzonej z poręczycielami korespondencji wierzyciel wskazywał na zasadność wystąpienia z żądaniem wykupu weksli (k. 240-245).

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialności prowadzone jest postępowanie upadłościowe (bezsporne).

Bank (...) Spółka Akcyjna we W. był następcą prawnym (...) BANK SA w W. (bezsporne); uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy (...) SA z dnia 16 maja 2018 r. doszło do zmiany nazwy banku na (...) BANK (...) Spółka Akcyjna oraz zmiany siedziby rejestrowej na W. (wydruk z KRS k. 357-412).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dokumentów i kopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, stąd nakaz zapłaty należało w całości utrzymać w mocy.

Weksel in blanco jest dokumentem, który pozbawiony jest, w chwili podpisania, pewnych ustawowych elementów treści weksla, zaopatrzony jest natomiast przynajmniej we własnoręczny podpis wystawcy weksla. Jego uzupełnienie następuje przez posiadacza po zaistnieniu warunków określonych w porozumieniu wekslowym. W praktyce porozumienie wekslowe przybiera zazwyczaj postać odrębnego dokumentu tzw. deklaracji wekslowej, w którym wystawca weksla upoważnia do uzupełnienia weksla w razie zaistnienia ustalonych okoliczności.

Zgodnie z treścią art. 47 zd. 1 i 2 ustawy – Prawo wekslowe kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali. Natomiast w myśl dyspozycji art. 32 zd. 1 ww. aktu prawnego poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi między wystawcą weksla lub osobą udzielającą poręczenia, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony, dochodzi do zawarcia porozumienia, które wskazuje sposób jego uzupełnienia. Porozumienie to stanowi umowę zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla, a wystawcą weksla lub poręczycielem.

Podkreślić należy, że wystawienie weksla, mającego służyć zabezpieczeniu wierzytelności – a taka sytuacja miała miejsce w sprawie przedmiotowej – nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania cywilnego, które istnieje nadal. Wierzycielowi służy nowe roszczenie oparte na wekslu, obok roszczenia pierwotnego wynikającego ze stosunku cywilnoprawnego. Niemniej przedmiot obu tych roszczeń jest tożsamy, zaś zaspokojenie wierzyciela następuje tylko raz, co oznacza, że w chwili wygaśnięcia zobowiązania wierzyciel winien zwrócić weksel dłużnikowi.

O rozmiarze odpowiedzialności z weksla in blanco decydują : treść weksla po uzupełnieniu oraz, zgodnie art. 10 ustawy Prawo wekslowe, treść porozumienia wekslowego.

Zobowiązanie osób podpisanych na wekslu in blanco powstaje z chwilą jego wydania – zobowiązanie to jest warunkowe i wywołuje pełne skutki prawne z mocą wsteczną wówczas, gdy weksel zostanie wypełniony i odpowiada przepisom prawa wekslowego; podstawową przesłanką odpowiedzialności dłużników jest uzupełnienie weksla w taki sposób, aby spełniał wymagane przez prawo wekslowe warunki ważności (komentarz do art. 10 Prawa wekslowego w Komentarz do prawa wekslowego i czekowego A. Szpunar, M. Kaliński WP LEXISNEXIS). W celu oczyszczenia pola dla dalszych rozważań przesądzić należy w tym miejscu, iż ważność weksla wystawionego in blanco nie jest uzależniona od istnienia deklaracji wekslowej – brak deklaracji lub niezgodne z nią wypełnienie weksla nie ma wpływu na istnienie bądź zakres odpowiedzialności wekslowej; ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na dłużniku wekslowym (por. przytoczony wyżej komentarz).

W sprawie niniejszej oczywistym jest, że weksel wystawiony przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i poręczony przez pozwanych w chwili wystawienia był wekslem in blanco o charakterze gwarancyjnym. Nie kwestionowała tego żadna ze stron. Weksel służył zabezpieczeniu przyszłych roszczeń powoda, które mogły wynikać z dwóch umów. W związku z tym wystawcy weksla służyło prawo zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z umową, nieprawidłowego z punktu widzenia formalnego wypełnienia weksla oraz prawo podniesienia zarzutów ze stosunku podstawowego.

W świetle przepisu art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a zatem, odnosząc się do stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie, to na dłużnikach wekslowych, ergo pozwanych, ciąży obowiązek udowodnienia, że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem. Niedopuszczalne jest przeniesienie tego ciężaru na wierzyciela, tym bardziej zaś okoliczności takie nie powinny być badane przez Sąd z urzędu (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 lipca 2005 roku, sygn. akt I ACa 23/05, LEX 175166). Pozwani nie uczynili zadość dyspozycji art. 6 kc, nie przedstawiając środków dowodowych, na podstawie których możliwe byłoby podważenie prawidłowości założeń, które legły u podstaw roszczenia wekslowego. Strona pozwana nie podnosiła zarzutów dotyczących spełnienia świadczenia, czy dotyczących stosunku podstawowego – pozwani L. G. (1) i W. G. (1) w zarzutach zdawkowo i ogólnikowo zakwestionowali roszczenia co do zasady i co do wysokości, nie przedstawiając w tym zakresie jakiegokolwiek argumentacji; w zwykłym procesie takie stanowisko procesowe skutkowałoby oczywiście umocnieniem procesowego obowiązku udowodnienia roszczenia przez stronę powodową – jednakże w procesie wekslowym tak zajęte stanowisko nie zwalnia w żaden sposób dłużników wekslowych z ciężaru wykazania niezasadności roszczenia wekslowego. W procesie wekslowym obowiązuje autonomiczna zasada rozkładu ciężaru dowodu; to strona pozwana przedstawić musi dowody zmierzające do wzruszenia treści weksla.

Najistotniejszą wszak kwestią w kontekście zarzutów przeciwko nakazowi zapłaty pozostaje rozważenie zasadności podniesionego zarzutu przedawnienia roszczeń. Na wstępie przyznać należy, iż istotnie w treści nakazu zapłaty z dnia 09 sierpnia 2018 r. w sprawie sygn. akt I Nc 186/18 oczywiście błędnie wskazano datę wniesienia pozwu – zgodnie z art. 130² § 2 kpc w terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma z powodu nieopłacenia pisma przez pełnomocnika strona może uiścić brakującą opłatę – jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Wobec faktu, iż pełnomocnik powoda dochował siedmiodniowego terminu na uiszczenie opłaty licząc od daty doręczenia odpisu zarządzenia o zwrocie pozwu, wszelkie skutki (formalnoprawne i materialnoprawne) związane z wniesieniem pozwu w sprawie niniejszej wystąpiły z dniem pierwotnego wniesienia, czyli od 12 czerwca 2018 r. (pозew nadany drogą pocztową wpłynął fizycznie do sądu w dniu 13 czerwca 2018 r.). Jednocześnie jednak stwierdzić należy, iż data wniesienia pozwu w sprawie niniejszej nie ma znaczenia dla oceny kwestii przerwania biegu przedawnienia, albowiem termin ten nadal biegł także w dniu 10 lipca 2018 r. Jak wskazano wyżej, zobowiązanie wekslowe ma autonomiczny charakter w stosunku do zobowiązania podstawowego, w związku z którym udzielono zabezpieczenia wekslowego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2018 r. (sygn. akt II CSK 370/17, LEX nr 2488049) zobowiązanie wekslowe przedawnia się w terminie określonym w prawie wekslowym, a nie w terminie ustalonym dla zobowiązania, które zabezpiecza; przedawnienie roszczenia z weksla własnego, zgodnie z art. 70 w zw. z art. 103 i 104 Prawo wekslowe, liczy się od dnia płatności weksla - identycznie kształtuje się przedawnienie roszczenia z weksla in blanco, nie rozpoczyna ono zatem biegu do czasu wypełnienia weksla; tożsama zasada obowiązuje w odniesieniu do roszczenia wekslowego z weksla in blanco skierowanego przeciwko poręczycielowi (art. 32 ustawy Prawo wekslowe), które będzie podlegało przedawnieniu w terminie trzech lat od dnia płatności weksla. Ponieważ złożone przez powoda weksle wystawiono w dniu 19 lipca 2013 r. wypełnione zostały co do terminu płatności odpowiednio na 26 stycznia 2018 r. i 31 stycznia 2018 r. to oczywistym jest, że w 2018 r. kiedy przerwaniu uległ termin przedawnienia w związku z wniesieniem pozwu, nie upłynęły żadne przewidziane ustawą terminy przedawnienia. Przyznać należy, iż możliwe są sytuacje, w których wierzyciel wekslowy nadużywa prawa podmiotowego wypełniając weksel w sposób nakierowany na uniemożliwienie skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia – przyjmuje się w związku z tym, że zarzut wypełnienia weksla in blanco po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, jest zarzutem wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem (art. 10 pr. wekslowego); przyjmuje się również, że treścią upoważnienia zawartego w deklaracji wekslowej, jest objęcie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, co odnosi się także do przypadków użycia w deklaracji wekslowej zwrotu przewidującego możliwość wypełnienia weksla w każdym czasie oraz opatrzenia go datą płatności według uznania wierzyciela. Uprawnienie do wypełnienia weksla in blanco nie obejmuje wypadków, w których roszczenie ze stosunku podstawowego uległo przedawnieniu (por. w/w wyrok SN z 23 marca 2018 r. i przytoczone tam orzecznictwo). Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy nie daje jednak żadnych podstaw do przyjęcia, że powód wypełnił weksel niezgodnie z udzielonym mu upoważnieniem

wynikającym z deklaracji wekslowej. Pozwani nie poręczyli zobowiązania zabezpieczonego wekslem, lecz należność wekslową, powstającą w wyniku wypełnienia weksła in blanco – tym samym w stosunku do pozwanych nie biegł w ogóle termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, który mógłby zostać odrębnie przerwany przez wierzyciela; pozwani poręczyli bowiem za zobowiązanie wekslowe dłużnika, a nie za umowę kredytu i linii gwarancyjnej. Awal nie jest instytucją służącą zabezpieczeniu zapłaty długu podstawowego stanowiącego przyczynę wystawienia weksła in blanco, a jedynie instytucją służącą zabezpieczeniu długu wekslowego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2007 r., V CSK 323/07, nie publ., z dnia 28 marca 2009 r., V CSK 488/07, nie publ., i z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CSK 199/12, nie publ.). Pomiędzy kredytobiorcą a poręczycielem wekslowym nie powstał bowiem węzeł solidarności w ramach zobowiązania ze stosunku podstawowego, a wyłącznie w ramach zobowiązania wekslowego (art. 47 pr. wekslowego). Pozwani zdecydowali się poręczyć weksle in blanco, czyli udzielić zabezpieczenia obciążonego dla dłużnika wekslowego dużym ryzykiem, pozostawiając w deklaracji wekslowej wierzycielowi dowolność w wypełnieniu weksła – dla ochrony własnego interesu winni byli czynić starania nakierowane na zapobieżenie wypełnieniu weksła, chociażby monitorując spłatę zobowiązań, czy też zadośćuczynić zabezpieczonemu roszczeniu, które nie zostało przez kredytobiorcę i wystawcę weksła uregulowane; mieli również możliwość obrony poprzez odpowiednie ukształtowanie treści upoważnienia wierzyciela do uzupełnienia weksła in blanco w deklaracji wekslowej. Reasumując, ponieważ wypełnienie weksli nastąpiło niewątpliwie przed upływem terminów przedawnienia przywoływanych przez pozwanych, nie może być mowy o skutecznym zarzuceniu nadużycia prawa i wypełnienia weksli wbrew deklaracji wekslowej; termin płatności weksli wskazano na styczeń 2018 r., a zatem bez wątpliwości nie doszło do przedawnienia roszczeń przed datą wniesienia pozwu. Ustalić należy przy tym, że przedmiotowe weksle fizycznie wypełnione zostały poprzez wpisanie sum wekslowych i dat płatności weksli najpóźniej w styczniu 2018 r. – wówczas bowiem prowadzona była pomiędzy stronami korespondencja w zakresie wezwania do wykupu weksli (pisma poręczycieli wekslowych stanowiące odpowiedź na wezwanie pochodzą również ze stycznia 2018 r.). Kwestia odpowiedzialności (...) Sp. z o.o. jako dłużnika ze stosunku podstawowego oraz pozostałe w toku postępowanie upadłościowe pozostają bez znaczenia dla oceny zasadności powództwa w sprawie niniejszej z uwagi na autonomiczność odpowiedzialności poręczycieli wekslowych oraz istniejące środki prawne chroniące przed kilkukrotnym zaspokojeniem roszczeń wierzyciela.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji wyroku na podstawie art. 496 kpc, zasądzając uzupełniająco na rzecz powoda koszty procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 kpc) – w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy stawkami minimalnymi ujętymi w § 2 pkt 8) i § 3 ust. 1 pkt 7) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 265). Na rzecz ustanowionego z urzędu dla pozwanych L. G. (1) i W. G. (1) pełnomocnika w osobie r. pr. M. K. przyznano powiększone o należny podatek VAT wynagrodzenie w kwocie 10 000 zł na podstawie §§ 2, 3, 4 i 8 pkt 8) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 68).

sędzia Radosław Jeznach

Zarządzenie : odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanych L. G. i W. G..